

Välbefinnande i fokus – omvårdnad i livets slutskede

Kerstin Witalis

Leg sjuksköterska
ASIH Stockholm Södra
Palliativt kunskapscentrum i Stockholms län

Vad är viktigt när man snart ska dö?

Jag...

- ... och mina närstående är informerade om min situation
- ... är smärtlindrad
- ... är lindrad från övriga symtom
- ... får god omvårdnad utifrån mina behov
- ... är ordinerad läkemedel vid behov
- ... vårdas där jag vill dö
- ... behöver inte dö ensam
- ... vet att mina närstående får stöd

Latinskt ord "pallium"
- mantel, kappa

Definitioner

Palliativ vård

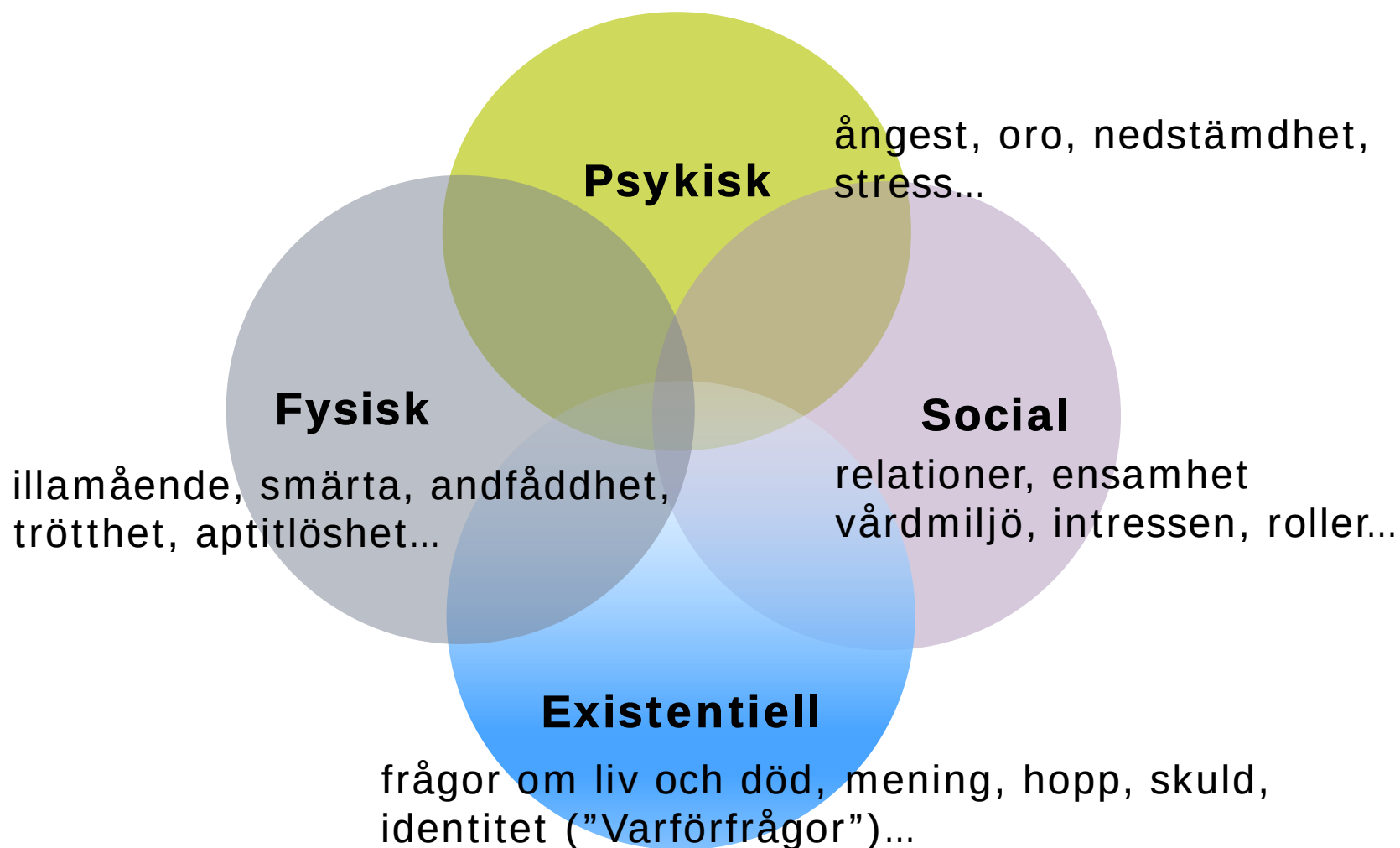
"Hälso - och sjukvård i syfte att lindra lidande och främja livskvaliteten för patienter med progressiv, obotlig sjukdom eller skada och som innebär beaktande av fysiska, psykiska, sociala och existentiella behov samt organiserat stöd till närstående."

Palliativt förhållningssätt

"Kännetecknas av en helhetssyn på människan genom att stödja individen att leva med värdighet och med största möjliga välbefinnande till livets slut"

(Socialstyrelsen 2013)

Hela människan - fyra dimensioner

Fyra hörnstenar

Kommunikation

Teamarbete

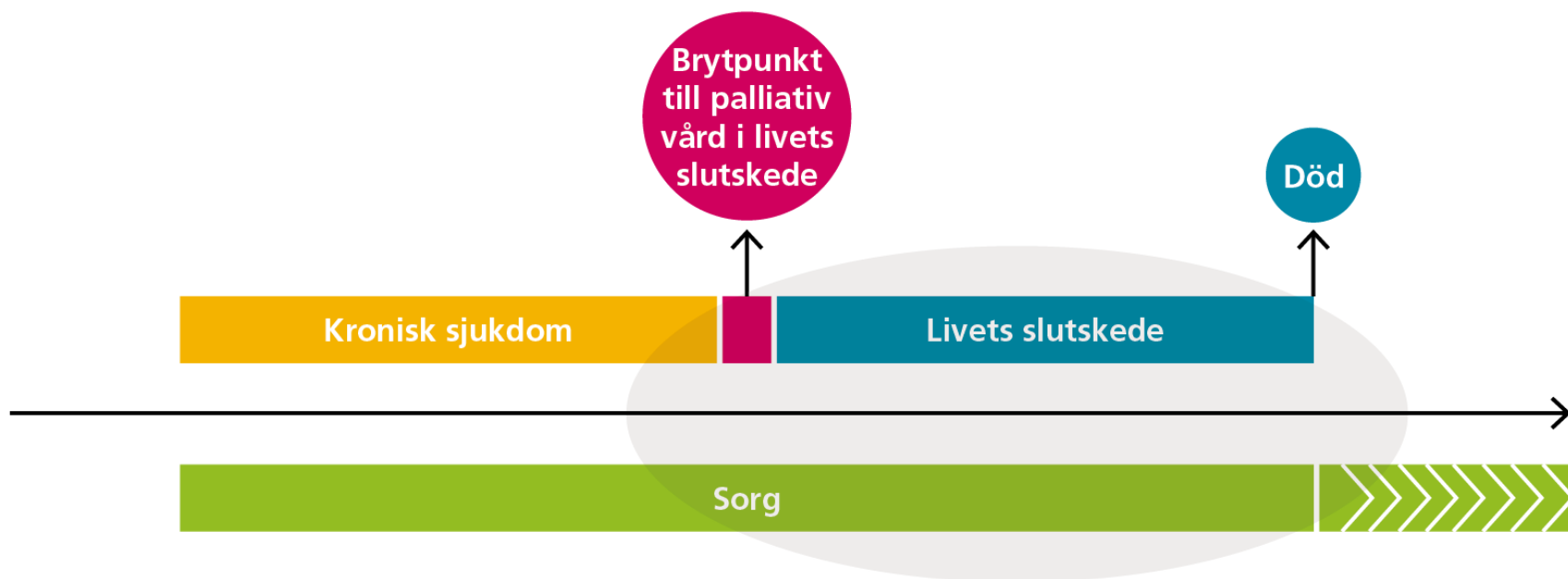
Närståendestöd

Symtomlindring

Hur hänger hörnstenarna ihop
med varandra i ert arbete?

Palliativa vårdprocessen – tidig och sen fas

Figur 2: Övergång mellan kronisk sjukdom och den del som vårdprogrammet avser att belysa.

Omvårdnad i livets slutskede

- Integritet
- Värdighet
- Delaktighet

*Prata med, inte över och om
"Vad är viktigt för dig?"*

Vad är god omvårdnad i livets slutskede?

Omvårdnad för välbefinnande

Nationellt vårdprogram för palliativ
vård i livets slutskede

Symtomlindring

Vårdmiljö

Personlig hygien och elimination

Hud och sår

Munhälsa

Kommunikation

Sexualitet/intimitet

Patientsäkerhet,
prevention,
medicinering

Respiration

Kroppstemperatur

Mat och vätska

Sömn och vila

Fysisk funktion och vardagliga aktiviteter

På vilka olika sätt stöttar ni de
närstående?

Närståendestöd – sista tiden

- Samtala, LYSSNA
- Förbered
- Erbjud dryck och något att äta
- Erbjud att sitta hos den döende
- Möta/bekräfta känslor sorg, skuld mm
- Efter döden - efterlevandesamtal

Palliativ vård - stöd för arbetet

[Nationellt vårdprogram – 2016 >](#)

[Nationellt kunskapsstöd för god palliativ vård \(Socialstyrelsen\) >](#)

[Svenska Palliativregistret >](#)

[Palliativt kunskapscentrum
i Stockholm, webbutbildning](#)

[”Palliativ vård och omsorg för äldre personer” >](#)

[SNP - Svenskt Palliativt Nätverk >](#)

Tack för mig!

